

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу
України щодо рентної плати за користування радіочастотним
спектром (радіочастотним ресурсом) України»

1. Мета

Виконання пункту 499 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 07.02.2023 № 2910-ІХ, та пункту 175 Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.03.2023 № 221-р, щодо розробки законопроекту стосовно внесення змін до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) щодо відміни всіх підвищувальних та понижувальних коефіцієнтів до ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України для стільникового зв'язку.

Також зазначений захід передбачено підрозділом 4.3.8(а) Національної стратегії доходів до 2030 року, яку 27.12.2023 затвердив Кабінет Міністрів України розпорядженням № 1218-р.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Стимулюючі підвищувальні та понижувальні коефіцієнти до окремих ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України запроваджено у 2014 році за ініціативою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, з метою стимулювання операторів телекомунікацій до обміну обмеженим радіочастотним ресурсом, який використовувався неефективно, фрагментовано, що не давало можливості для його упорядкування та створення суцільних смуг радіочастот для подальшого впровадження новітніх радіотехнологій.

За інформацією НКРЗІ, запровадження вказаних коефіцієнтів дало позитивний результат, внаслідок чого, зокрема, стала можливою видача нових ліцензій на користування радіочастотним ресурсом для новітньої на той час в Україні радіотехнології четвертого покоління – LTE, що і було виконано НКРЗІ в діапазонах 2600 МГц, 1800 МГц та 900 МГц.

Водночас після того, як було проведено упорядкування спектра та впроваджено новітні радіотехнології у зазначених діапазонах радіочастот, необхідність у подальшому застосуванні стимулюючих коефіцієнтів відсутня, а подальше їх застосування матиме лише негативні наслідки, такі як застосування різних ставок до платників, що створить дискримінаційні умови оподаткування.

Однак наявна система коефіцієнтів є суттєво складною для обчислення та перевірки правильності сплати рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, що ускладнює адміністрування зазначеного податку.

Тому виникає необхідність прийняття законодавчих змін, які дозволять забезпечити однаковий підхід до всіх платників рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, а також спростить адміністрування

контролюючими органами цього податку.

Відповідно до пункту 254.1 статті 254 Кодексу платниками рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України є загальні користувачі радіочастотного ресурсу України, визначені законодавством про радіочастотний ресурс, яким надано право користуватися радіочастотним ресурсом України в межах виділеної частини смуг радіочастот загального користування на підставі:

ліцензії на користування радіочастотним ресурсом України;

ліцензії на мовлення та дозволу на експлуатацію радіоелектронного засобу та випромінювального пристрою;

дозволу на експлуатацію радіоелектронного засобу та випромінювального пристрою, отриманого на підставі договору з власником ліцензії на мовлення;

дозволу на експлуатацію радіоелектронного засобу та випромінювального пристрою.

Однак відповідно до пункту 4 розділу XIX «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 16.12.2020 № 1089-IX «Про електронні комунікації» (далі – Закон № 1089-IX) ліцензії на користування радіочастотним ресурсом України, що на день набрання чинності цим Законом та умови таких ліцензій є чинними, продовжують діяти до дати переоформлення такої ліцензії відповідно до плану розподілу та користування радіочастотним спектром в Україні, у тому числі за необхідності здійснюється продовження строку дії таких ліцензій. Ліцензіати мають право безоплатно переоформити ліцензії на користування радіочастотним ресурсом України на ліцензії на користування радіочастотним спектром протягом року з дня набрання чинності планом розподілу та користування радіочастотним спектром в Україні, якщо інше не передбачено цим планом.

Також згідно із пунктом 5 розділу XIX «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1089-IX дозволи на експлуатацію радіоелектронних засобів, видані до дня набрання чинності цим Законом, та умови цих дозволів набувають статусу присвоєння радіочастот, про що надається відповідний витяг з реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів.

Тобто чинною редакцією Кодексу не визначено платниками рентної плати суб'єктів господарювання, яким надано право користуватися радіочастотним ресурсом України на підставі ліцензії на користування радіочастотним спектром та витягу з реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів.

Пунктом 7 частини другої статті 54 Закону № 1089-IX визначено, що однією з підстав для анулювання ліцензії на користування радіочастотним спектром є несплата або сплата не в повному обсязі рентної плати до Державного бюджету України протягом трьох і більше місяців.

Однак відповідно до підпункту 258.2.4 пункту 258.2 статті 258 Кодексу строк несплати або сплати не в повному обсязі рентної плати, при якому контролюючі органи надають відповідним органам зазначену інформацію, становить шість місяців.

Законом України № 1089-IX передбачено, що ставки рентної плати за

користування радіочастотним спектром розраховуються за методикою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Водночас зазначена норма Закону № 1089-IX суперечить статті 7 Кодексу, якою передбачено, що:

будь-які питання щодо оподаткування регулюються Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до Кодексу;

всі елементи податку (платники податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставка податку, порядок обчислення податку, податковий період, строк та порядок сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку), підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно Кодексом.

Також Законом № 1089-IX замінено термін «радіочастотний ресурс» терміном «радіочастотний спектр (радіочастотний ресурс)», що не відповідає назві податку «рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України», який встановлено Кодексом.

Тому виникає необхідність прийняття законодавчих змін, які дозволять забезпечити узгодження положень Кодексу та Закону № 1089-IX.

3. Основні положення проекту акта

Проектом Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо рентної плати за користування радіочастотним спектром (радіочастотним ресурсом) України» (далі – законопроект) передбачено внести зміни до Кодексу, якими запропоновано:

відмінити усі підвищувальні та понижувальні коефіцієнти, що застосовуються до ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України;

у тексті Кодексу слова «радіочастотний ресурс» замінити словами «радіочастотний спектр (радіочастотний ресурс)»;

доповнити платників рентної плати суб'єктами господарювання, яким надано право користуватися радіочастотним ресурсом України на підставі ліцензії на користування радіочастотним спектром та витягу з реєстру присвоєнь радіочастот загальних користувачів;

строк шість місяців, при якому контролюючі органи надають відповідним органам інформацію про несплату або сплату не в повному обсязі рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, замінити строком три місяці.

Також законопроектом передбачено внести зміни до Закону № 1089-IX, якими запропоновано виключити норми щодо надання повноважень Кабінету Міністрів України затверджувати методику розрахунку ставок рентної плати за користування радіочастотним спектром.

4. Правові аспекти

Податковий кодекс України;

Закон України від 16.12.2020 № 1089-IX «Про електронні комунікації».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

За оцінкою ДПС (лист від 22.06.2023 № 424/НПА/99-00-04-01-03-04) у разі скасування коефіцієнтів додаткові надходження до державного бюджету становитимуть близько 56,3 млн грн на рік.

6. Позиція заінтересованих сторін

Законопроект не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Законопроект не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У законопроекті відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи законопроекту не проводилися.

8. Прогноз результатів

Законопроект забезпечить:

виконання пункту 499 Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік, пункту 175 Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік та підрозділу 4.3.8(а) Національної стратегії доходів до 2030 року;

однаковий підхід до всіх платників рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України;

спрощення адміністрування контролюючими органами рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України;

узгодження положень Кодексу та Закону № 1089-IX.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

«___» _____ 2024 р.